

X (XI) Sympozjum Sekcji Koleopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego w Ojcowie (20 - 21 IX 1984)

Ojców po raz drugi stał się miejscem spotkania koleopterologów na corocznym sympozjum. Mały jubileusz skłania do podsumowania działalności sekcji, przypomnienia spotkań koleżeńskich i problematyki, którą się zajmowaliśmy.

W dniach 30 - 31 III 1971 r. w Rogowie koło Koluszek zebrało się 28 koleopterologów, którzy zawiązali sekcję, a pierwszym przewodniczącym został dr Andrzej Warchałowski (Biul. Inform. nr 6 z maja 1971 r.). Wygłoszono wtedy 8 referatów, a jednym z głównych tematów były perspektywy realizacji opracowań monograficznych — Katalogu chrząszczy Polski i Kluczy do oznaczania. Miejsca następnych sympozjów to Ojców (1972), Cieplice (1973), Białowieża (1974), Mosina koło Poznania (1975), Zwierzyniec Lubelski (1976), Wrocław (1977), Chęciny (1978), Kampinos (1981), Św. Krzyż (1983) i ostatnie znów Ojców. Było więc tych spotkań już 11. Wzięło w nich udział łącznie 330 uczestników i wygłoszono 71 referatów. Zróżnicowana tematyka zebrań, umiejętnie prowadzona dyskusja przez wieloletniego przewodniczącego sekcji prof. A. Warchałowskiego oraz trafny wybór tras wycieczek terenowych dały uczestnikom spotkań możliwość zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie koleopterologii. Po czternastu latach mocno odmłodził się skład uczestników spotkań, tylko prof. Pawłowski i prof. Warchałowski brali udział we wszystkich sympozjach. Wydaje się, że bezsprzecznym osiągnięciem sekcji jest pojawienie się wielu nowych autorów cennych prac koleopterologicznych, nawiązanie owocnej współpracy pomiędzy rozproszonymi po całej Polsce koleopterologami. Ostatnie sympozja połączono z prezentacją najnowszych publikacji polskich i zagranicznych i wymianą odbitek. Od kilku lat, po pewnym zastoju, pojawiać się znowu zaczęły klucze do oznaczania chrząszczy autorów młodego pokolenia, którzy podjęli się opracowania rodzin nie cieszących się dotychczas zainteresowaniem. Jest nadzieja, że wkrótce wszystkie rodziny chrząszczy będą miały swoich specjalistów.

Ostatnie sympozjum na temat „Kształtowanie się koleopterofauny Polski w czwartorzędzie i współcześnie” zapoczątkowało nowy, zoogeograficzny cykl tematyczny, który zamierzamy kontynuować przez najbliższe kilka lat. Wiodąca tematyka zoogeograficzna nie wyklucza referatów i doniesień z innych dziedzin — taksonomii, ekologii itd. Zachowany zostanie dydaktyczny charakter spotkań, który sprawdził się w praktyce i jest pozytywnie oceniany przez uczestników — niemała w tym zasługa prof. A. Warchałowskiego i prof. J. Pawłowskiego, którzy zawsze służyli fachową radą i pomocą.

W obradach sympozjum w Ojcowie wzięło udział 36 uczestników. Wygłoszono następujące referaty: dr Antoni Kuśka — Chrząszcze jako wskaźniki ekologicznych i klimatycznych przemian w czwartorzędzie; prof. Jerzy Pawłowski — Chrząszcze kopalne Podkarpacia Polski; mgr inż. Lech Buchholtz — Wyniki wstępnych badań nad współczesną fauną sprząkowitzkich (*Col., Elateridae*) rezerwatu leśno-stepowego w Bielinku nad Odrą oraz próba wyjaśnienia na przykładzie wybranych gatunków procesu kształtowania się fauny *Elateridae* badanego terenu w postglacjale; mgr inż. Jerzy Gutowski — Uwagi o kształtowaniu się fauny *Cerambycidae* Puszczy Białowieskiej od ostatniego zlodowacenia do czasów współczesnych; dr Janusz Fedorko, mgr Józef Partyka — Biegaczowate (*Col., Carabidae*) zbiorowisk leśnych Ojcowskiego Parku Narodowego; dr Antoni Kuśka — Wpływ wypasu owiec na faunę ryjkowców polan śródreglowych w Tatrzańskim Parku Narodowym.

Na pozór trudna, częściowo interdyscyplinarna tematyka, okazała się niezmiernie interesująca i wywołała ożywioną dyskusję. Odnowienie zainteresowań paleontologicznych w ośrodku krakowskim może wkrótce przynieść wartościowe wyniki. Duży materiał subfosylnych szczątków, otrzymywany od paleobotaników, zawiera resztki chrząszczy *Carabidae*, *Curculionidae* i *Chrysomelidae*, które są na bieżąco oznaczane, brak jest natomiast chętnych do oznaczania przedstawicieli innych rodzin, głównie chrząszczy wodnych, kusakowatych i rzadziej spotykanych przedstawicieli pozostałych rodzin. Referaty mgra Buchholtza i mgra Gutowskiego były udanymi próbami interpretacji danych faunistycznych pod kątem wyjaśnienia pochodzenia faun badanych terenów. Referat dra Fedorki i mgra Partyki o biegaczowatych Ojcowa, ilustrowany przezrociami, wprowadził uczestników w problematykę koleopterofauny Ojcowa. Cennym jego uzupełnieniem tego były informacje wieloletnich pracowników ojcowskiej stacji terenowej Zakładu Zoologii Systematycznej i Doświadczalnej PAN w Krakowie, prof. J. Pawłowskiego i doc. A. Szeptyckiego. Okazuje się, że mimo wieloletnich badań wielu entomologów, w Dolinie Prądnika znajduje się gatunki nowe nie tylko dla Polski, ale i wiedzy w ogóle.

W części organizacyjnej członkowie sekcji zgłosili postulat, by Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Entomologicznego wystąpił do PWN o zwiększenie nakładu ukazujących się kolejnych tomów Katalogu Fauny Polski — Chrząszcze. Ostatni, 9 tom, który ukazał się w nakładzie 560 egzemplarzy, był nieosiągalny dla wielu członków sekcji. Jedynym rozwiązaniem jest zwrócenie się do wydawnictwa o zwiększenie nakładu i wykupienie przez bibliotekę PTE przynajmniej 50 egzemplarzy do dyspozycji członków PTE.

Serdeczne podziękowania należą się dyrektorowi Ojcowskiego Parku Narodowego mgrowi inż. A. Szczocarzowi za gościnne przyjęcie i udostępnienie Muzeum OPN na miejsce obrad. W drugim dniu uczestnicy zwiedzili bardziej interesujące biotopy Parku oraz Jaskinię Ciemną pod fachowym kierunkiem mgra J. Partyki — kustosa Muzeum. Dodatkową atrakcją była nocna wycieczka do wąwozu Jamki, do jaskiń Krakowskiej i Zbójeckiej.

Wstępnie ustalono, że następne sympozjum na temat „Zmiany zasięgów chrząszczy na terenie Polski” odbędzie się w przyszłym roku w okolicach Bydgoszczy.

Antoni Kuśka